

ಮೌನ ಎಂಥ ಮೌನ
(ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಎಂಬುವವರು ಹಾಡಿದರು)

ಅಜ್ಜ - ಮಾನವನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲದೆ. ಅಂದರೆ ಮಾನವಜನಾಂಗದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ತೃಪ್ತಿ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಎಂಬ ಶಬ್ದಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳಷ್ಟೆ. ತೃಪ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಂತೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಾರೇ ಹಾಗೆ ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಉಂಟು. ಊಟ ಮಾಡಿದಾ ತೃಪ್ತಿ ಉಂಟು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಪುನಃ, ಸಾಯಂಕಾಲ ಪುನಃ. ತೃಪ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ಯಪ್ತಿ. ಈ ಅತ್ಯಪ್ತಿಯು ಎಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅತ್ಯಪ್ತಿಯ ಮೂಲ ಯಾವುದು? ತೃಪ್ತಿಯೆ. ಇದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯಾಯಿತು. ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಲ್ಲ.

ಅಜ್ಜ - ಹಾಗಾದರೆ ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಈ ಅತ್ಯಪ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೃಪ್ತಿ ಅವನಿಗುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವನು ಬಂಧನದ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಡುಗಡೆ ದಾರಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ರೋಗದ ಮೂಲವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಕೂಡ್ಲೇ ಉಂಟು. ರೋಗದ ಮೂಲವೇ ಗೊತ್ತಾಗದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಔಷಧಿ ಮಾಡಿದರೂ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವನು, ಅತ್ಯಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವನು, ಆಂ! ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಇದಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮೂಲವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವನಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ, ಮೌನದಿಂದ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದು. ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದಂದ್ರೆ, ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ, ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವರಿಗೆ, ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ, ಅಶಾಂತಿ ಇರುವವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥದ್ದು. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೇಳಾರೇ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತೆಲ್ಲೆ, ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಹಾಗೆ ಕೇಳಿ ಬರತದೆ. ಅಲ್ಲ ಅದು ಹ್ಯಾಗೂ ಇಲ್ಲಿ, ನಮಗೇಗ ಶಾಂತಿ ಬೇಕು, ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕು, ನೆಮ್ಮದಿ ಬೇಕು, ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬೇಕು ಅಲ್ಲ? ಆಂ! ಇದ್ದೆ ದಾರಿ ಏನು? ದಾರಿ ಅವನಲ್ಲೇ ಅವನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವ ಯಾರು? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅತ್ಯಪ್ತಿಗೆ, ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರು. ಈಗ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವ ಯಾರು? ಇದ್ದೇನ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಾರೇ ನಮಗೆ ಉತ್ತರ, ನಮಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವ ಒಬ್ಬ ಬೇಕು, ನಾವು ಅದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹೋಗ್ತೇವೆ. ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವ ಯಾಕೆ? ಯಾರು? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬಂಧನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ ಯಾರಿಗೂ. ಈ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವ ಒಬ್ಬ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರುವವ ಬೇಕಲ್ಲ. ಆಂ! ಅವ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟೆ ಕೂಡ್ಲೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲ್ಲ ಜಾರಿ ಆಗ್ತದೆ. ಈಗ ಅವನನ್ನು ಹುಡುಕೋದು ಹೇಗೆ? ಅವರೊಳಗೆ ಇವ ಇದ್ದಾನೆ ನೋಡುವ. ಇದಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕೋದು ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದವನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆಲ್ಲ. ನೆಮ್ಮದಿ ಇದ್ದವನಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಡ. ಅಲ್ಲ? ಹಾಗಾದರೆ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೂಡ್ಲೇ ಯಾರು ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾವುದು? ಬಂಧನದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಶಾಂತಿ, ಅಶಾಂತಿ ಎಲ್ಲ. ಆಂ! ಅದೇ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ. ಎರಡಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಎರಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ, ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ, ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಕ್ಕೇಕಾದ್ರೆ ಎನಾಗಬೇಕು? ದ್ವಂದ್ವದಿಂದ ಆಚೆಗೆ ನಾವು ಹೋಗಬೇಕು. ನಾನು, ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಚೆಗಿನ ಶಬ್ದಗಳು ಇದು. ಆಂ! ಹ್ಯಾಗಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅದೇ. ನಾನು ನೀನುವಿನ ಆಚೆಗೆ ಯಾವುದುಂಟು? ಅಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಉಂಟಂತೆ. ಒಂದು ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಹುದು ಈಗ. ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವನು, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತಾನೆ ಒಬ್ಬ ಅಲ್ಲ? ಅಥವಾ ಶೋಧನೆ ಮಾಡ್ತಾನೆ. ಈ ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವವನು ಶೋಧನೆಯಿಂದ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಡುವವನೇ ಆದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತು. ಆಚೆಗೆ ಶಾಂತಿ ಉಂಟು. ನೆಮ್ಮದಿ, ತೃಪ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಇನ್ನು ಅರ್ಥ ಆಗದಿದ್ದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲ ನೋಡಿ. ಈಗಲೆ ಒಂದು ಪದ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿ ಬಂದ್ರು. ನಾನು ನೀನುವಿನಿಂದ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು. ಇದು ದ್ವಂದ್ವ. ನಾನು ನೀನು ಎಂಬುದು ದ್ವಂದ್ವ. ಈ ದ್ವಂದ್ವವನ್ನು ನಾವು ದಾಟಬೇಕೇಗ. ಆ ದ್ವಂದ್ವ ಎಲ್ಲುಂಟು? ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಉಂಟು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಂಗೇನು ಆ ಸಂಗಿ ಕೊಡೋದಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಮಾಡೋದಿಲ್ಲ, ಏನಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದ್ವಂದ್ವಗಳುಂಟೇಗ. ನಾನು ಮತ್ತು ನೀನು. ಯಾವುದು? ನೋಡುವ ಸ್ವಲ್ಪ. ಯಾರಾದ್ರೂ ಹೇಳ್ತೀರಾಪ್ಪ? ನಾನು, ನೀನು ಎರಡು ಯಾವುದು.

ಒಬ್ಬರು - ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ.

ಅಜ್ಜ - ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಚಾರ ಆಮೇಲೆ ಹೋಗೋಣ. ಈಗ ನಾವು ಘಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಗೆ? ನಮಗೆ ಆತ್ಮವೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಪರಮಾತ್ಮನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮೆ ಅದ್ಯಾವುದೂ ಬೇಡ ಈಗ. ನಮ್ಮ ನೆಮ್ಮದಿ ಬೇಕು, ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕು, ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಮನಸ್ಸು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಂತಲ್ಲ, ಅಲ್ಲ? ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಮನಸ್ಸು. ಬಂಧನಕ್ಕೂ ಬಿಡುಗಡೆಗೂ ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸು ಅಂತ ಹೇಳ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲವನ್ನು ನಾವು

ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಮನಸ್ಸು ಏನಾಗಿದೆ? ಇಲ್ಲದಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಭಯ ಬರದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಭಯದಿಂದ ನಾವು ಅಭಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲ? ಈಗ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಬೇಕಲ್ಲ, ನೆಮ್ಮದಿ ಬೇಕಲ್ಲ, ಬಿಡುಗಡೆ ಬೇಕು, ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕಾ? ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ. ಎಲ್ಲವಾದರೆ ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಕು. ಆ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಿಟ್ಟಾಗ, ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರದೆ. ಆ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇವೆ ನಾವು ತಯಾರಿದ್ದೇವಾ? ನಮಗಲ್ಲವೂ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಬೇಕು. ಆ ಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಆಚೆಗೇನುಂಟು ನೋಡೋಣ ನಾವು. ಈಗ ನಮಗಿದು ಬೇಕು ಅಂತೇನು ಆಯ್ತು, ಅಲ್ಲ? ತೆಕ್ಕೊಂಡಿತು. ಇದರಾಚೆಗೆ ಏನುಂಟು. ಇಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ. ಇದು ನೆಮ್ಮದಿ, ಶಾಂತಿ, ತೃಪ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೌನದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ. ಅಂದ್ರೆ ಒಂದು ಮರವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ರೆ, ಹೇಗಾದರೂದಪ್ಪ? ಅದರ ಒಂದೊಂದೇ ಗಲ್ಲನ್ನು ಕಡೀ. ಎಲ್ಲ ಮುಗಿತು. ಶೋಧನೆ ಆಯ್ತಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮರ ಉಂಟು ಅಲ್ಲಿ. ಉಂಟಾ? ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬರುವ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಅದರ ಡಬಲ್ ಚಿಗುತದೆ ಅದು. ಅಲ್ಲ? ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಮಾತಿಗೂ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಕನ್ನಡ. ಹ್ಲ ಹ್ಲ . . . (ನಗು). ಆಂ! ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಏನನ್ನಾಡಬೇಕು? ಈ ಇಡೀ ಮರ ಸಾಯಬೇಕಾದ್ರೆ? ಸಾಯಬೇಕು. ಮರದ ತಾಯಿ ಬೇರನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡು. ಅದನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಒಂದಿಂಚು ನೀವು ಬಿಡಿಸುವಾಗ ಮರದ ಎಲೆಗಳು, ಕೊಂಬೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಒಂದ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಯ್ತು. ಇದು ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾರಿಗೂ, ಯಾವೊಂದೂ, ಏನೊಂದೂ, ಗೊಂದಲ, ಹಿಂಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಆಗುವಂಥದ್ದು. ತಾಯಿಬೇರನ್ನು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ಅರ್ಧ ಇಂಚು ಬಿಡಿಸು. ಮರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟೋಡೇ ಬೇಡ. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡೋದು ಹೇಗೆ? ನೋಡಿ, ಮಣ್ಣನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ತಾಯಿ ಬೇರಿನ ಅಡಿಯಿಂದ ಮಣ್ಣನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಿಪ್ಪ. ಇಷ್ಟು ಮಣ್ಣನ್ನು. ಹಾಗಾದರೆ ಏನಾಯ್ತಲ್ಲಿ? ಅದು ಸಾರ ಮತ್ತೆ ಎಳ್ಳೊಳ್ಳೊದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ. ಈ ಮರ ಹೋಯ್ತು. ಇದು ಮನೋನಾಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟದ್ದು. ಮನೋನಾಶ ಆದರೆ ಮತ್ತೆಂಥದ್ದುಂಟು ಅಲ್ಲಿ? ಉಂಟು ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದ್ರು. ಮರವೇ ಇಲ್ಲ. ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವನೇ ಇಲ್ಲ. ಬಂಧನ ಬಿಡಿ, ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವನೇ ಇಲ್ಲ. ನನಗದು ಬೇಕೇನು. ಈಗ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾವುದು ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾರಿಗೆ? ನನಗೆ? ಯಾರಿಗೆ? ನನಗೆ? ನೋಡುವ ಅವನನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ನಾವು. ಆ ನಾನುವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ. ಸುಲಭವ ಇದು? ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ನಾನು, ನಾನು ಉಂಟಲ್ಲ. ಇದು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ನಾವು. ಸುಲಭವ ಕೆಲಸ. ಏನೂ ಖರ್ಚಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಹಾಯ ಬೇಡ, ವಿಮರ್ಶೆ ಬೇಡ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಡ, ಉತ್ತರ ಬೇಡ, ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ನಾನು ಯಾರು? ಆಂ! ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಅವನದ್ದು. ಅವ ಕಳ್ಳ. ಸಿಕ್ಕೋದಿಲ್ಲ ಫಕ್ಕನೆ. ತಪ್ಪಿಸಿಬಿಡ್ತಾನಪ್ಪ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಓಡ್ತಾನೆ. ಆವಾಗೇನೂಡಬೇಕು. ಬುದ್ಧಿ ಉಂಟು ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ. ಅಲ್ಲ? ಆಂ! ಈ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಆ ಕಳ್ಳನ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡ್ಡಿ. ನೋಡುವ ಅವ ಸಿಕ್ಕಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ತಾನೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ. ಅಂದರೆ ಬುದ್ಧಿಯು ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಟ್ಟಾಗ, ಮನಸ್ಸು ಎಂಬುದು, ಅಲ್ಲಿ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಒಂದಕ್ಕೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಅದು ಇದಾಗಿದೆ. ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೂರದೆ, ಕೂತಾಗ ಮನಸ್ಸು ಏನೆಲ್ಲ ಬರದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆ ಇದನ್ನು ಈ ಬುದ್ಧಿಯು, ಅದರ ಮೇಲೆ ನಿಗಾ ಇಡ್ಡಿ. ಅಂದ್ರೆ ಗಮನ ಕೊಡ್ಡಿ. ಒಂದೊಂದೇ ಇದಾಗಿದೆ. ಆವಿರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸೆಂಬುದೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿಯುಂಟು. ಬುದ್ಧಿ ಉಂಟು. ಈ ಮನಸ್ಸು ಏನಾಯಿತು? ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಯವಾಯಿತು. ಮನಸ್ಸು . . . ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೆ, ಯಾರೂ ಹೇಳ್ಬೇಕು, ಲಯವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೆ ಸಾಲ್ದು. ನದಿಯು ಹೋಗಿ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿತು. ನದಿಯ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೋಯ್ತಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ? ಆದರೆ ಅದು ಪುನಃ ಇದಾಗಿ ಬರತು ಉಂಟಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆನು? ಹಾಗಾದರೆ ನದಿಯ ಮೂಲವನ್ನು ನಾವು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂದ್ರೆ ಸಾಗರವನ್ನು ನಾವು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ನದಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಗರ ಉಂಟೋ ಇಲ್ಲೋ ನಮ್ಮ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಆಮೇಲೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಮನಸ್ಸು, ಮನಸ್ಸಿನ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅಂದ್ರೆ, ನಾನು ನನ್ನ ಮೂಲವನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅದರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೋಯಿತಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ನಾಶವಾಯಿತು. ಬಿಡುಗಡೆ ಆಯಿತು. ಇದು ನಿಜವಾದ ಬಿಡುಗಡೆ. ಜೀವಾತ್ಮನು ದೇಹದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ದೇಹ, ದೇಹ, ದೇಹ, ಹೀಗೆ ಸಿಕ್ತದೆ. ಜನ್ಮಗಳು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ, ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದರೆ ನಮಗೆ ನಿಜವಾದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಬೇಕಾದ್ರೆ, ಈ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವನನ್ನು ನಾವು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರು? ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಬಂದದ್ದು ಯಾರು? ನಾನು. ಯಾರದು? ಆಂ! ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥಾದ್ದು ನಾನು. ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಮತ್ತೂ ಉಂಟು. ನಾನು ಹೋಗೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಹಿಡೀಬೇಕು ನಾವು. ಅವ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಒಳಗೇ ಇದ್ದಾನಪ್ಪ. ಯಾರು? ಮೊದಲು ದೇಹದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ. ಇದು ಏನು? ಶೋಧನೆ ಮಾಡುವ. ಆಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ ನಾನು ಯಾರು? ಆಂ! ಅದರ ಮೂಲ ಯಾವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೂಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನೋಡುವಾಗ ಅದೇ ಶೂನ್ಯ ಅಂತ ಹೇಳ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಆ ಮೂಲ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತೇ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ.

ಗೊಂದಲ ಬಂದಾಗ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಬೇಕು, ಬಿಡುಗಡೆ ಬೇಕು, ತೃಪ್ತಿ ಬೇಕು. ಅದೊಂದನ್ನು ಆಸೆ ಮಾಡದೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬರೇ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ. ಆಂ. ಉದ್ದಿಶ್ಯ ರಹಿತವಾದ ಧ್ಯಾನ ಆಗ್ಲಿ. ಉದ್ದಿಶ್ಯ ರಹಿತವಾದ ಶೋಧನೆ ಆಗ್ಲಿ. ಆಂ. ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕಾದ್ಯೂ ಇಳಿದಿ, ಅದಿಂದ ದುಃಖ ಸಂಭವಿಸಿದೆ. ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇದೆ, ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಸುಖವೋ-ದುಃಖವೋ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇದಿಲ್ಲ (ಉದ್ದಿಶ್ಯ) ಕರ್ತವ್ಯ ಅಲ್ಲ ನಾವ್ ಮಾಡುವುದು. ಮಾಡ್ಲೇಬೇಕಲ್ಲ. (N.P.) ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಮಗೆ ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ ಒಂದೂ ಬೇಡ. ನಮಗೀಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವೂ ಬೇಡ. ನಾವ್ ಯಾಕೆ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳ್ತದೆ ಅಂದ್ರೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಉಂಟೋ? ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೀಗ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಎಂಬುದೊಂದು ಉಂಟೋ ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಅದಿದ್ರೆ ಇಲ್ಲೇ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದು? ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟೋ? ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಾ. ಆದರೆ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಜೀವನ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು ಅಲ್ಲಾ. ಅಂದ್ರೆ ಈ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವನ್ನು ನೋಡುವ ಅದಿದ್ರೆ. ಇದೆ ಅದಿಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಈಗ. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬೇಕು. (N.P.) ನೋಡು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾದ್ರೆ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಬೇಕು. ಅದು ಈಗ ಯಾವುದೂ ಬೇಡ. ಒಟ್ಟಾರೆ ನಾವೀಗ ಮೌನದಿಂದ ಆಂ. ಸ್ವಲ್ಪ . . . ಬುದ್ಧಿಯು ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧ್ಯ . . .

ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಉಂಟು. ಅದು ಕಾದುಕೊಂಡುಂಟು. ಯಾವುದು? ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಉತ್ತರ. ಅದು ಕಾಯ್ತಾ ಉಂಟು. ಆದ್ರೆ ನಮಗದು ಹ ಹ ಹ

ಪಟ್ಟಾಭಿ - ಹೀಗೆ ಮಾಡೋಣ ಅಜ್ಜ. ನಾವು ಅಲ್ಲೇ ಕೂತ್ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಗಾಳಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ.

ಅಜ್ಜ - ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಆಗ್ಲಿ ಸ್ವಬ್ಧಿಲ್ ಯಾಕೆ ಮಾಡೋದು ಅಲ್ಲಾ.

ಪಟ್ಟಾಭಿ - ಅಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಸ್ತಾ ಇಲ್ಲಂತೆ, ಎಲ್ಲಿಗೂ.

ಅಜ್ಜ - ಕೇಳಿಸ್ತದೆ. ಅದೂ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆಗ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಂತೆಲ್ಲೆ ಗೊಂದಲವೇ ಬೇಡ. ಹೇಗೆ ಆಯ್ತೋ ಹಾಗೆ ನಾವು ತೃಪ್ತಿ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪಡುವ. ಕೇಳದಿದ್ರೆ ಬ್ಯಾಡ. ಕೇಳಿಸುವ. ಆಂ. ನಾವು ಬದಲಾಯ್ತೋದು ಬೇಡ ನಮ್ಮ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು. ಒಂದು ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಆಯ್ತು. ಮಣ್ಣಿನ ಪಂಚಾಂಗದ ಮನೆಗಳು ಉಂಟು. ಆದರೆ ಅದು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾರಿಂಗ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಚ್ಚತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಣ್ಣಿನ ಪಂಚಾಂಗ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆಯ ಅದೇ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಮಣ್ಣಿನ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಕಾರ್ಗಲ್ಲಿನ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಏನ್ ಬೇಕಾದ್ಯೂ ಕಟ್ಟಿ. ನಮಗೆ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ. ಏನು ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂತೆಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲಾ. ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೂ ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಅಂದ್ರೆ ಪಂಚಾಂಗ. ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಯಾರೂ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ. ತುಂಬಾ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಪಂಚಾಂಗ ಮಾಡಿ ಇಡುವ. ಇದೇನು ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂತೆಲ್ಲೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಅಥವಾ ಯಾರಿಗೆ ಗೊಂದಲ. ಗೊಂದಲ ಉಂಟು. ಆ ವಿಚಾರ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಯಾರಿಗೆ ಗೊಂದಲ. ಯಾರಿಗೆ? ಅಶಾಂತಿ ಯಾರಿಗೆ. ಅತ್ಯಪ್ತಿ ಯಾರಿಗೆ. ಯಾರಿಗೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿಪ್ಪ. ಏನೂ ತೊಂದ್ರೆ ಇಲ್ಲ. ಭಯ ಪಡೋದು ಬ್ಯಾಡ. ಆಂ.

ಒಬ್ಬರು - ನನಗೆ, ನಿನಗೆ.

ಅಜ್ಜ - ನನಗೆ ಅಂತೆಲ್ಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ನಾವು. ನನಗೆ ನಿನಗೆ ಅಂತೆಲ್ಲೆ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಬೇಡ. ನನಗೆ - ನಿನಗೆ ಎಂಬುದೇ ಅಶಾಂತಿ ಅಲ್ಲಿ. ಅದೇ ಗೊಂದಲ. ನನಗೆ. ನನಗೆ ಅಂದರೆ ಆಂ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲೂ 'ನಾನು' ಉಂಟು. ಅದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ 'ನಾನು' ಅಲ್ಲ. ಆ 'ನಾನು'ವೇ ಗೊಂದಲ ಈಗ ಅಲ್ಲಾ. ಅದು ಯಾವ ನಾನು? ಅದು ಗೊಂದಲವೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಂ. ಅದು ಒಂದು ಗೊಂದಲವೇ. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಈ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿಗೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ನೋಡಿ ಮೌನದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ . . . ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮೌನ ಆಗ್ಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ. ಚಿಂತನೆ ಬೇಕು. ಬರೀ ಮೌನ ಅಂದ್ರೆ. ಎಲ್ಲಿಗೋಗೋದು. ಚಿಂತನೆ ಬೇಕು. ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಚಿಂತನೆ ಬೇಕು. ಈ ಚಿಂತನೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದ್ರೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಬೇಕಲ್ಲಾ. ಆಂ. ಅವನಿಗೆ ಕಾಣ್ಬೇಕಲ್ಲಾ. ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ಬೇಕು. ಚಿಂತನೆ ಮಾಡ್ಬೇಕು ಅಂತೆಲ್ಲೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರಣ ಬೇಕು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಆ ಚಿಂತನೆಗೆ ಕಾರಣ ಯಾವುದು? ಚಿಂತೆಯೇ ಕಾರಣ. ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಿಂತೆಗಳುಂಟು. ಆ ಚಿಂತೆಯು

ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ - - - ಮತ್ತೆ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರ ಬಿಡುವ. ಅದೀಗ ಬೇಡ. ಚಿಂತೆಯು ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಸಂಭವಿಸಬೇಕು. ಚಿಂತೆ ಬಂತೂತ್ತೇಳಿ ನಾವು ಆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬಾರದು. ನಮಗೆ ಚಿಂತನೆ ಸಿಕ್ಕೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಚಿಂತೆ ಬಂದಾಗ ನಾವದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಚಿಂತೆ ಫುಲ್ ಆಗ್ಲಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬರ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆಗ್ತದೆ. ಅಪ್ಪ ಇದು ಏನು? ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ನಾವದಕ್ಕೆ ಹೆದ್ರಿ ಬಿಟ್ಟೆ, ಅದು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣದು ಮೊನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಬಾಳೆ ಕಾಯಿ ಅಲ್ವಾ. ಅದು ಚೊಗರಲ್ಲಾ ತಿನ್ನಕ್ಕೆ ಆಗ್ತದಾ ನಮಗೆ. ಆಗ್ತವಾ? ಎಂಟನೇ ದಿನ ಏನಾಯ್ತು. ಕಡ್‌ದಿಟ್ಟು ಎಂಟನೇ ದಿವ್ವ ಏನಾಯ್ತು. ಸಿಹಿಯಾಯ್ತು. ಆ ಸಿಹಿ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಹಣ್ಣು ಸಿಹಿ ಅಲ್ವಾ. ಅದು ಎಲ್ಲಿತ್ತು. ಹೊರಗಿಂದ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾ? ಚೊಗರೇ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆಗುವಾಗ ಸಿಹಿಯಾಗಿ ಸಂಭವಿಸಿತು ಅಲ್ವಾ. ಒಂ. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿಂತೆಗೆ ನಾವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಮಗೆ ಚಿಂತನೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗ್ತದೆ. ಧ್ಯಾನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಪಾಟಿಂಗ್. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೇವಪ್ಪ. ನಾವು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರದ್ದು ಇದ್ರೆ ಹೇಳಿ ನಾವು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೇವೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆ ಅದು. ನಾನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತೇನೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಆ ನಾನು ಇರುವಲ್ಲಿವರೆಗೆ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾದಾಗ, ಆ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಧ್ಯಾನ ಮಡುವಂತೆ ಅರ್ಹತೆ ಬರ್ತದೆ. ಒಂ. ಬುದ್ಧಿಗೆ ಆ ಅರ್ಹತೆ ಉಂಟು, ಮನಸ್ಸಿಗಿಲ್ಲ. ಅಂದ್ರೆ ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲ. ಆ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಜೊತೆಯಾಯ್ತು. ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೊಂದು ನಾನು ಉಂಟು. ಒಂ. ಆ ನಾನುವಿನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೋಗ್ಬೇಕೇ. ನಮಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗ್ಬೇಕಾದ್ರೆ, ಬಿಡುಗಡೆ ಸಿಗ್ಬೇಕಾದ್ರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ವಾ. ಕೆಲವು ಜನ್ಮ ಹೇಳ್ತಾರಪ್ಪ, ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟೆ ನಾವು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಏನು ಮರ್ಗದರ್ಶಿ ಹೊತ್ತುತಂದು ಅಷ್ಟಿಗೆ ಕೊಡ್ಬೇಕ, ಕೊಡ್ತಾನಾ? ಅಥವಾ ಮರ್ಗದರ್ಶಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ನಮ್ಮದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ. ಹಾಗಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅವನೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ನೀವು ಇದು ಮಾಡ್ಬೇಕಾದ್ರೆ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ - - - ಆ ಶ್ರಮ ಹೇಳ್ಬೇಕಾ? ಇವನ್ನು ಬೇಡ ಅಲ್ವಾ. ಆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೇಳ್ಬೇಕಾ. ಅಲ್ವಾ ಇವತ್ತು ಬೇಡ. ನಾಳೆ ನೋಡುವ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆಯುವ. ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಮದ್ದು ಮಾಡ್ತಾನೆ. ಮಾಡುವಾಗ ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾನೆ. ಅವ ಒಂದು ಇದು (ಇಂಜಕ್ಷನ್) ಕೊಡ್ತಾನೆ. ಮಾರನೇ ದಿನ ಜೋರಾಯ್ತು ಇದು. ಯಾಕೆ? ಅಷ್ಟಿಗೆ ಆ ರೋಗ ಕಂಡ್ಡಿಡಿಬೇಕು. ಅಂದ್ರೆ ಒಳಗಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬಂತು. ಆಮೇಲೆ ಅವ ಮದ್ದುಕೊಡ್ತಾನೆ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲಿಂದ ಮದ್ದು ಕೊಟ್ಟೆ, ಒಳಗಿದ್ದದ್ದು ಹಾಗೆ ಉಂಟದು ಗುಣ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲವನ್ನೆಬ್ಬಿಸ್ಬೇಕು. ಆವಾಗೆಲ್ಲ ಹೊರ್ಗೇ ಬರ್ತದೆ. ಒಂದು ಪಾತ್ರೇಲಿ ನೀರುಂಟು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಇದ್ದಾಕಿ (ಕೋಲು) ಸ್ವಲ್ಪ ಇದ್ ಮಾಡ್ಬೇಕು (ಕಲಕಬೇಕು). ಆಗ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಷ ಇದ್ದದ್ದು ಮೇಲೆ ಬರ್ತದೆ. ಮೇಲೆ ಬರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಸಾಡಿಕ್ಕಾಕತೆ. ಅಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ ಕೈ ಹಾಕ್ತಿಕ್ಕೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ವಾ. ಇದು ಗೊಂದಲ. ಆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ನಾವು - - - ಏನಿಷ್ಟೆಲ್ಲದೆ. ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳದೆ, ಅಶಾಂತಿ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳದೆ. ಏನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕು. ಆ ಚೊಗರನ್ನು ನಾವು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂದ್ರೆ ನಮಗೆ ಸಿಹಿ ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ಚೊಗರನಲ್ಲೇ ಇತ್ತು. ಆ ಚೊಗರಿಗೆ ನಾವು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡ್ಬೇಕು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಚಿಂತೆಗೆ ನಾವು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡ್ಬೇಕು. ಚಿಂತನೆ ಅಲ್ಲೇ ಉಂಟು. ಅದರ ಆಚೆಗೆ ಉಂಟು ದೂರದಲ್ಲಲ್ಲ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ? ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾನೆ. ಅಪ್ಪ ನಾವು ನಾಳೆ ಹೇಳದೆ. ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಅವ ಹೊರಗೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಗೆ ಇದ್ದೂ ಕಾಣಲಿಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕೋದಿಲ್ಲ. ಅದು 'ಬಾಹ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ'. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಬೇಡ ಇವತ್ತು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನ್ಮಿದ್ಧಾರೆ. ಒಬ್ಬನಿಗೊಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ. ಅಪ್ಪ ನೀನು ಹೀಗೆ ಮಾಡು, ಹೀಗೆ ಮಾಡು ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳ್ತಾರೆ. ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ. ನಮಗೆ ನಾವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಆದ್ರೆ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ದಾರಿ ಸಿಕ್ತದೆ. ನಮಗೆ ನಾವೇ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಮಾನವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಉಂಟಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಾಕು. ಹಾಗಾಗಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೌನದಿಂದ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವ. ನಾವು ಮಾತಾಡ್ತಾ ಉಂಟಿಲ್ಲ. ನೀವೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಕಿವಿ ಕೊಡೋದು ಬೇಡ ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಹಿರ್ಮುಖ ಉಂಟೊಂತೆಲ್ಲೇಳಿ ಆಯ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯ (ಇದು) ಬರುವಾಗ, ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾತು ನಿಮಗೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಈಚೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದೇ ಬೇಡ ಈಗ. ಇದೊಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತ. ಇದು ಧ್ಯಾನದ ಕ್ರಮಗಳಿಗೆ. ಇಲ್ಲೊಬ್ಬ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡ್ತಾನೆ ಅವ ಹೇಳ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಬೊಬ್ಬೆ ಉಂಟು ನನಗೆ ಆಗೋದಿಲ್ಲ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಹ್ಯಾಗೆ ಇವ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡೋದೇ ಇಲ್ಲ. ಇಳಿಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವ ಅದ್ರ ಮೇಲೆ ಇವ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ರೆ, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಇವನಿಗೆ ಗೊಂದಲ ಬೀಳೋದು. ಆ ಮಾತು ಕೇಳೋದ್ದೇಗಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಇವ ಇಲ್ಲಿ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾನು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ. ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ ಗಟ್ಟಿ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲುಂಟು. ನಾನು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ. ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಕೂತಾಗ 'ನಾನು ಕೂತಿದ್ದೇನೆ' ಅಂತೆಲ್ಲೇಳಿ ಭಾವನೆ ಬರ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಉಂಟಾ? ಅವ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದ್ದಲ್ಲಾ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋದವನು, ನಾನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳ್ಲಿಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದ ಉಂಟಾ ಹೇಳಿ. ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಇವ, ಮೇಲಿಂದ

ಹೇಳೋದು ಬೊಬ್ಬೆ ಹೊಡೆಯೋದು 'ನಾನು ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ' ಅಂತ್ಯೇಳಿ. ಯಾರಾದ್ರೂ ನೋಡ್ಲಿ ಇದು ಹೌದೂಂತ್ಯೇಳಿ. ಅದೇ ರೀತಿ ಧ್ಯಾನದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗ್ತದೆ. ಅದು ಬೇಡ ಈಗ. ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲ ಆಗಿರ್ಬಹುದು. ಈ ಅಂತರಂಗ ಎಲ್ಲವೂ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟು. ಇದೇ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡೋದೀಗ. ನಮಗೆ ತೊಂದ್ರೆ ಕೊಡೋದು ಇದೇನೇ. ಅದೊಂದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಏನಪ್ಪ ಅಂದ್ರೆ ಬುದ್ಧಿ. ಬುದ್ಧಿ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರೋದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಬಹಿರ್ಮುಖವಾಯ್ತು. ಬುದ್ಧಿ ಬುದ್ಧಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತಾಗ - - - ಅಂತರ್ಮುಖ ಆಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು 'ನಾನು' ಉಂಟು. 'ನಾನು' 'ನಾನು' ಅಂತ ಹೇಳ್ತದೆ. ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ನಾನುವಿನ - - - ಹ ಹ ಹ - - - ಯಾವ್ತು. ಇಡೀ ಸಿದ್ಧಾಂತವೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಅದರಾಚೆಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ. ಆನಂದ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟು. ಆ ಆನಂದದಿಂದ - - - ಆ 'ನಾನು' ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಈ ನಾನುವಿನ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವುದು ಆನಂದ ಮಾತ್ರ. ಈ 'ನಾನು' ಇಲ್ಲ. 'ನಾನು' ಸತ್ತುಹೋಯ್ತು. ಹಾಗಾದ್ರೆ ಜೀವಾತ್ಮನು ಬಂಧನದಿಂದ ಬುಡುಗಡೆ ಹೊಂದಬೇಕಾದ್ರೆ ಅವನು ತನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
